

Els canvis demogràfics ▶ Ús de les prestacions

Pàgines 28 i 29 <<<

Ve de la pàgina anterior

les xifres de població de Catalunya –afirma la consellera, Marina Geli–. El que passa és que en l'últim decenni no s'ha adequat l'oferta de recursos sanitaris a la demanda real de la població.

En aquests moments, la despesa sanitària per habitant i any a Catalunya se situa en els 1.000 euros, però, segons adverteix Geli, ja hauria de ser de 1.500, si es té en compte el nivell de l'entorn europeu. Salut s'ha fixat l'objectiu que aquest pressupost per persona i any –1.500 euros– sigui una realitat el 2011, quan la població catalana superarà els vuit milions de persones.

Una cosa que ha de millorar immediatament, segons Jesús Edison, és la informació sobre el sistema sanitari que arriba als col·lectius d'immigrants. «No n'estan fent un ús adequat perquè desconeixen el concepte espanyol de salut: vénen de països sense cultura sanitària preventiva –diu–. La majoria recoren a urgències quan estan tan malament que no poden anar a treballar, i punt. Això és estar malalt, per a ells.

A l'altre extrem hi situa un reduït col·lectiu d'estrangers, molts sud-americans, que quan descobreixen el catàleg de prestacions sanitàries a què tenen dret, van al metge i demanen un examen general de la seva salut, una revisió que és inaccessible als autòctons. «Aquest ús inadequat està perjudicant a tothom –diu Edi-

L'arribada de més d'un milió d'immigrants no es reflecteix en els pressupostos

son–. Més que diners, fa falta una bona informació sanitària entre la immigració: a la gent no se l'educa amb triptícs multilingües, sinó anant pels domicilis i explicant».

SENSE REFLEX ECONÒMIC // L'arribada de més d'un milió d'immigrants a Catalunya en només cinc anys no s'ha vist compensada per un augment equivalent en els pressupostos sanitaris, ja que el model de finançament que es va acordar el 1999, i que segueix vigent, no permet aquesta adequació. «No és possible adaptar de forma automàtica el pressupost a l'evolució de la població atesa», afirma Miquel Argenté, director de recursos de l'SCS.

Aquest model, que va dissenyar el Govern del PP, preveu que la sanitat es financi amb els impostos –IRPF, IVA i taxes especials– i no per les afiliacions a la Seguretat Social. El repartiment d'aquesta recaptació és una quantitat equivalent a la despesa sanitària mitjana registrada a totes les comunitats. La insuficiència que aquest repartiment sempre ha suposat per a Catalunya va sumir el sistema sanitari en un dèficit progressiu.

Salut està en una targeta sanitària a cada estranger que s'empadrona a Catalunya, tingui o no tingui legalitzada la seva situació, pagui o no pagui impostos, ja que l'assistència sanitària és un dret universalitzat, explica Argenté. Tècnics i polítics confien que aquest desfasament financer s'ateniu amb el nou Estatut. ≡

Xifres contra tòpics

La percepció que els immigrants es queden amb les ajudes ha guanyat força en la societat ≡ Les xifres mostren que accedeixen a menys de les que els correspondrien

INFORME

ANTONIO BAQUERO
BARCELONA

La rumorologia i els malentesos sobre l'accés dels immigrants a les ajudes públiques s'han disparat a Catalunya. En part de la població s'ha consolidat la idea que els estrangers es queden amb tots els subsidis i amb els pisos protegits i que en els seus negocis no paguen l'Impost d'Activitats Econòmiques. No obstant, les xifres desmunten tots aquests mites i, en molts casos, es constata que el seu accés a les ajudes és més baix del que els correspondria.

A ▶ Un 7% de les vivendes protegides

Un dels rumors que més ha calat és aquell segons el qual els immigrants es queden amb la majoria de pisos de protecció oficial. Responsables de la Conselleria de Medi Ambient i Habitatge van desmentir que els immigrants rebien un tracte de favor i van reconèixer que, «pel que fa a la vivenda protegida, als immigrants no se'ls tracta bé». Segons xifres de l'Institut Català del Sòl, el 2004, els immigrants van obtenir 129 de les 1.683 vivendes protegides. És a dir, un 7,66%. En canvi, en els sis primers mesos del 2005, 75 de les 994 vivendes protegides, és a dir un 7,55%, van ser per a estrangers.

Tenint en compte que els immigrants suposen el 13% de la població catalana, el seu accés a la vivenda protegida està molt per sota del que hauria de ser tenint en compte el seu pes demogràfic i la seva demanda de pisos. De fet, segons un informe de Caixa de Catalunya, en el període 2001-2011 els immigrants suposaran un 21% de la demanda de compra de vivenda. Segons un responsable de la conselleria, «per donar un tracte just als immigrants, haurien d'accedir al 15% dels pisos protegits».

B ▶ Fins al 18% de les ajudes socials

Els tècnics responsables dels programes d'ajudes socials de la Generalitat coincideixen que «és errònia la percepció que els immigrants es queden amb la majoria de les ajudes, i es correspon amb un discurs xenòfob». El percentatge d'accés dels immigrants a les ajudes socials mai supera el 18%, «la taxa que els correspon tenint en compte el seu pes demo-

▶ A l'ambulatori ▶ Tres persones esperen a la sala d'espera del Cap Gòtic, de Barcelona.

gràfic», assenyalava un tècnic de la Conselleria de Benestar i Família.

En el cas del Programa Interdepartamental de Renda Mínima d'Inserció (PIRMI), una ajuda per a aquelles famílies o individus que es troben en una situació de pobresa o marginació, els immigrants suposen el 17,8% dels beneficiaris. De les 13.090 persones que van obtenir aquesta ajuda, 2.095 van ser immigrants. A més, un responsable del PIRMI va assenyalat que els immigrants que es beneficien d'aquesta ajuda tenen una taxa d'inserció laboral més alta que els espanyols. «Els immigrants vénen aquí a treballar, no a viure de subvencions, per això quan poden troben una feina i deixen el programa», assegura i precisa: «Això és perquè amb el que obtenen del PIRMI no poden mantenir la seva família al seu país».

El percentatge encara és més baix en les ajudes per a famílies amb fills de menys de 3 anys. De les 229.739 persones que van demanar l'ajuda, 34.596, el 15%, eren immigrants.

C ▶ Poc accés als serveis municipals

A la ciutat de Barcelona hi ha 259.650 immigrants empadronats. D'aquests, només 9.237 han utilitzat els serveis socials de l'Ajuntament, segons dades municipals. Això signi-

fica que a penes el 3,5% d'immigrants han recorregut a aquests serveis. Responsables de l'Ajuntament destaquen que els immigrants utilitzen especialment equipaments esportius i biblioteques. Això sí, destaquen que els estrangers suposen el 22% dels assistents als programes de formació ocupacional de Barcelona Activa.

Els tècnics municipals rebutgen també la percepció que la població immigrant és usuària exclusiva dels serveis socials. «Això no és així», diu una responsable municipal, que insisteix que, per concedir ajudes o serveis, «l'Ajuntament estableix un criteri igualitari, basat en la renda i no en si la persona sol·licitant és autòctona o immigrant».

Aquesta responsable va destacar, en canvi, que hi ha molts immigrants que per trobar-se en situació irregular tenen vetat l'accés a bona part de les ajudes socials.

Aquesta funcionària municipal explica que aquest tipus de percepcions errònies sobre la immigració tenen el seu origen en la rapidesa amb què el fenomen de la migració s'ha produït a Catalunya. «El 1999, a Barcelona hi havia un 2% d'immigrants, mentre que ara en són més del 12%».

Encara ha trascorregut poc temps perquè les creences espanyoles s'adaptin als termes reals, coincideixen a considerar els experts en immigració.

D ▶ Per què les seves botigues no paguen l'IAE

Un altre dels grans malentesos que circulen sobre els immigrants assenyalava que a les seves botigues no paguen l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE). Això és veritat. No obstant, això no significa que incompleixin la llei. L'any 2003, les autoritats espanyoles van establir que l'IAE només l'han de pagar aquelles persones físiques, autòctons i immigrants, que facturin més d'un milió d'euros a l'any. La majoria de les botigues d'estrangers, que solen ser botigues petites d'alimentació, no arriben a aquest llindar de facturació.

Pel que fa als horaris comercials, els immigrants tampoc cometem cap il·legalitat des de l'última reforma legal en aquest àmbit, ja que les botigues amb menys de 120 metres quadrats que venen productes d'alimentació, drogueria i neteja estan exemptes de la prohibició de tancar a les 22.00 hores i també els dies festius. A la ment de molts veïns, no obstant, persisteix la creença que els estrangers no compleixen els horaris comercials que sí que acata rigorosament la població autòctona. Aquesta idea errònia ha promogut més d'una denúncia davant la Guàrdia Urbana.

ALBERT BERTRÁN